СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОГО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXII. Число 122. Джерзи Сити, Н. Дж., понеділок, 26. мая, 1924. VOL. XXXII. No. 122. Jersey City, N. J., Monday, May 26, 1924. THREE CENTS

Президент задумує скликати другу розоружну конференцію.

ВАШІНГТОН, 23. мая. — Президент Кулидж постановив скликати другу конференцію держав для постанови дальшого обмежень зоружень на морю.

Він хоче, однак, уперед, щоби конгрес ухвалив закон про будову нових кружляків для Злучених Держав.

НАРАДИ КОМІТЕТУ СЛІДСТВА НАД ДОГЕРТІ ЗАМКНЕНІ.

ВАШІНГТОН, 23. мая. — Комітет сенату для слідства над бувшим міністром судівництва Догерті мусів перервати свої наради, бо серед членів комітету приходило до таких суперечок, що вести далі слідство було неможливо.

Сенатор Гвілер назвав два рази сенатора Говленда брехуном і обманцем і тоді Говленд кинувся визивати його на коритар на кулачну бійку. Остаточно аж поліція конгресу вспокоїла розпрених.

ДОПОМОГА ДЛЯ ФАРМЕРІВ.

ВАШІНГТОН, 23. мая. — Сенат ухвалив нині за 15 мінут проект про допомогу фармерам. Сей закон буде коштувати уряд 60 міліонів долярів в рік, з чого частина піде на боротьбу з усякою язвою на збіжу, частина на біольогічні розсліди, частина на захоронення лісів, охорону фармерів перед великими різниками, на федеральні дороги, тощо.

КУЛИДЖ ГОДИТЬСЯ НА БИЛ ПРО ПОДАТКИ.

ВАШІНГТОН, 23. мая. — Президент Кулидж відбув конференцію з провідниками сенату та палати послів та мав їм обіцяти, що він підпише закон про податок, коли недобір у ньому не буде великий.

СЕНАТ ВИПРАВДУЄ ГВІЛЕРА.

ВАШІНГТОН, 23. мая. — Сенат приняв нині резолюцію, якою признається сенатора Гвілера зовсім невинуватим тих закидів, які йому поробили були прихильники бувшого міністра Догерті. Важне, що за резолюцією заявилося 56 сенаторів, проти всего 5.

ВЖЕ ХОЧЕ ЗМІНЯТИ ЗАКОН ПРО БОНУС.

ВАШІНГТОН, 23. мая. — Закон про бонус ще не має чотири цілі дні життя, а вже в конгресі найшлося внесення на його поправу.

Є се внесення месечусетського сенатора Волша, котрий хоче, щоби закон змінити так, аби кождий ветеран дістав місто асекурації готівку.

КУЛИДЖ НЕ ГОДИТЬСЯ НА КОМПРОМІС У СПРАВІ СУДУ.

ВАШІНГТОН, 23. мая. — Кулидж не згоджується на плян сенатора Пепера, котрий хоче погодити пляни приступлення до світового суду, предложені урядом, з пляном сенатора Лоджа.

ПРИГОТОВАННЯ ДО КОНВЕНЦІЇ.

НЮ ЙОРК, 23. мая. — Прогибіційний уряд бачить, що до Ню Йорку напливає тепер незвичайна маса всякого алькоголю. В той спосіб місто приготовляється до демократичної національної конвенції, що має установити програму та кандидата партії при президіяльних виборах. Урядники кажуть, що вони не можуть виловити й половини пачкарів та що конвенція буде дуже „мокра".

ЗАКОН ДЛЯ БОГАТИХ ПАВУТИНА?

НЮ ЙОРК, 23. мая. — Мейор міста Гайлен почав слідство над поступованнем міського суду, котрий кілька днів тому не покарав дочки Джана Ракефелера Молодшого, відомого нафтового міліярдера, коли її приведено до суду за скору їзду автом.

Дівчина має 21 літ. Полісмен заарештував її та приставив до суду, але поліцийний судя пустив її, довідавшися, хто вона така. В суді було тоді богато людий і вони стали писати листи до уряду, питаючися, чи уряд признає один закон для бідних, а другий закон для богатих.

ЗА СТРАЙК У ТЕАТРАХ.

НЮ ЙОРК, 23. мая. — Театральні підприємці, що не хочуть згодитися на юнію акторів, пішли до суду та дістали від нього тимчасову заборону проти юнії, та проти тих підприємців, що погодилися з юнією.

Зі сього видно, що до полагоди справи у театрах ще далеко та що без завзятої боротьби не обійдеться.

ВЕЛИКИЙ ФАБРИКАНТ РОЗДІЛЮЄ МАЄТОК МЕЖИ СВОЇХ РОБІТНИКІВ.

СИНСИНАТІ, Огайо, 23. мая. — Артур Неш, президент Неш Компані, великого гуртового кравецького підприємства, повідомив своїх робітників, що він не хоче бути далі міліонером і тому постановив розділити більшу частину свого маєтку межи них.

Тиждень тому назад сей самий Неш написав був до ріжних ґазет в краю статтю, в котрій він говорив, що йому було би стидно, якби він мав брати міліонові доходи. Він уважає доходи противними „золотій засаді" Христа (Роби другим, що хочеш, аби вони тобі робили).

Він розділює в сей спосіб маєток вартости 600,000 долярів.

СІМ ЛІТ ТЮРМИ ЗА НОШЕННЄ ОРУЖА.

ОСИНИНҐ, Ню Йорк, 23. мая. — До стейтової тюрми в Осинингу доставлено нині Джосефа Райена, засудженого на сім літ за те лишень, що при ньому найдено револьвер. Засуд був такий острий тому, що Райен сидів раз у тюрмі за чоловікобивство.

ДАЛИ ХІРОПРАКТОРА ДО ТЮРМИ.

НЮ ЙОРК, 23. мая. Нюйорський стейтовий суд засудив на 30. днів тюрми Джаймса Сику, хіропрактора з Бруклина, за те, що він практикував медицину без лікарського лайснесу.

З ЖИТТЯ СЛАВНИХ ЛЮДИЙ.

Шляхотство Гонорія Бальзака (славного французького письменника) не було родинне, лише набуте. Один злобний чоловік сказав тому раз Бальзакови, що він чув, що Бальзак зовсім не походить з баронів. На це Бальзак ужед поважно відвернувся і викликнув: „Тим гірше для них!" — Брамс (славний німецький композитор) був у гостині. Господар дому налив склянку вина і подав зі словами: „Добродію — ось це Брамс поміж винами". Брамс покушав вино й каже з осміхом: „Гм — кажіть радше подати Бетовена!"

ЖІНКА БАЧИЛА, ЯК ЇЇ ЧОЛОВІК ЖЕНИВСЯ З ДРУГОЮ.

Пере дстейтовим судом у Ню Йорку ставав онгді якийсь Крамер, обжалований за двоженьство. Головним свідком проти нього була його жена, котра заявила, що муж грозячи її тяжкими побоями або й смертю, приказав її піти з нею до суду, де він оженився з 18-літною дівчиною. Жінка була свому чоловікови свідком, але як лишень „молодята" позволили її відійти, вона сейчас пішла на поліцію та розповіла цілу подію. Поліція найшла молодих та арештувала їх. На суді „молодий", бачучи, що йому нікуди викручуватися, признався до вини.

1-ИЙ ТРАВНЯ У ЛЬВОВІ.

Польські робітничі Т-ва й професіональні союзи організованим порядком, на чолі з музиками, прийшли на площу Ґосевского, де відбувся великий робітничий мітинґ. Промовляли посол Гавзнер, посол Діяманд і и. Представник Професіональних Союзів Скаляк говорив між и. про „конституційні права для мнейшосці народових". Члени У. С. Д. П. не прийшли на пл. Ґосевского, зібрались вже на самій названій площі під власним прапором. Поліція відібрала прапор, арештувала хорунжого й не допустила до промови представника У. С. Д. П. Пічдас того посипалось на поліцію каміння. Переведено на місці богато арештовань. Після промов зібрані рушили головними вулицями міста кількатисячним походом. По одрозі поліція одібрала ще таблицю пекарів. На самому кінці походу йшла група маніфестантів за таблицею „Звйонзку пролєтаріяту мяст і всі". Бідні комірники йшли під написом „Жертви завтрішньої румації". — Поалей-сіоністи приєндались до походу після того, як поліція зборонила їм окремі збори й окремий похід. Бундівці відбули збори на пл. Збіжевій. — Увесь день не йшов трамвай. — У польському міському театрі відіграно пополудні „Дантона". На загал, у порівнанню з минулорічним святом, цього року 1-ий травня вийшов у Львові більше блідо.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Дня 18. мая сього року помер в Плайнс, Пенсилвенія, Іван Кузьмінський, член Братства св. Андрея, відділу Українського Народного Союза ч. 48.

Він був одним з найстарших членів Українського Народного Союза та першим громадянином українським, що прибув до Плейнс. Приїхав він сюди понад 30 літ тому назад. Він причинився богато до розвою Братства Св. Андрея, для котрого працював усе дуже щиро.

Братство Св. Андрея за те справило Йому величавий похорон що відбувся дня 20. мая.

В. Й. П.

СТРАЙК РОБІТНИКІВ НА ЗЕЛІЗНИХ БУДІВЛЯХ.

Підприємці зелізних будівель у Ню Йорку кажуть, що коло 60 процентів страйкуючих робітників уже вернуло до роботи. Вони сподіються, на тій основі що їм удасться зломити страйк. Юнія каже, що заява підприємців сильно пересаджена.

МІСТО БАЙРОНА В ГРЕЦІЇ.

З нагоди 100-літних роковин смерти Байрона, англійського поета, що одушевлявся боротьбою Греції за свободу — Греція назве одно місто іменям поета. Місто називатимеся Байронія. Вулиці Байронії носитимуть назви поетів або письменників, Байронових приятелів: Томи Мура, Шелія, Джона Мюрея і ин.

СВЯЩЕНИК — ЧЕМПІОН КУЛАЧНОГО БОЮ.

Мілінс Робінс капелян одної з оксфордських парохій, славний проповідник, набожний і вчений, має ще одну репутацію: стращного боксера. Він у цьому університетському місті брав участь у богато мечах, а нагороду свою роздавав між убогих своєї парохії. Довіряючи більше силі своїх рук як красномовности, він часто уживає пястуків, щоби навернути грішників на праведну дорогу. Кажуть, що вдалося йому так навернути кількасот люда. Одначе зависні люди обвинуватили священика-боксера перед оксфордським єпископом. Англійська церква поважно зайнялась справою священика Робінса і питанням, чи боксуванням можна користуватися для оборони релігійних справ.

ЩО ЧОЛОВІК ЗАПРАЦЮВАВ, ТО ЖІНКА СПАЛИЛА.

В місцевости Вільнев де Марсан (у Франції) приймала одна селянка гостей підчас неприсутности свого чоловіка. Прилагодила снідання й наложила в печі, в котрій вже не топилося вже більше літ. Нещастя хотіло, що її чоловік переховував у печі гроші без відома жінки. Було того разом 19.200 франків, а працював на цю суму все своє життя. Коли чоловік вернув до дому, зараз пізнав, що сталося нещастя. Побіг до печі, але вже було запізно: з грошей остався лише попіл.

Кровавий бенькет ляцьких душогубів у Галичині.

ІМЕНА ЗАБИТИХ.

ПРАГА, 10. мая. (Вл. кор.). — У доповнення до звіту про кроваві події, які зайшли дня 1. травня у Заболотові, на Покуттю, подаємо імена забитих:

ВАСИЛЬ ВАШКЕВИЧ, 19 літ; ПЕТРО АНДРУСИК, 19 літ; ОЛЕКСА ГНАТЮК, 18 літ; МИКИТА ХАРИНЮК, 28 літ. Перших трох померло від огнетрільних ран; останній — від пробиття багнетом.

Поліція запевняє, що є також 1 забитий і 1 тяжко поранений поліціянт, однак їх імен не оповіщує.

ПРОТЕСТ ПРОТИ ЛЯЦЬКИХ КАТІВ У ПАРИСЬКІЙ ПРЕСІ.

ПАРИЖ, 10. мая. — Тутешній радикальний тижневик Ер Нувель (Нова Доба) і більше інших французьких ґазет помістили відозву Українців і Білорусинів із протестом проти гноблення національних „меньшостий", а за випущенням 3,000 політичних вязнів з польських тюрем. Відозву підписали визначні люди політичного і наукового світа.

З Варшави повідомляють, що польський уряд вишле протест і „спростовання" сеї відозви.

ЗБІГЦІ ПРО ПОЛЬСЬКІ ЗВІРСТВА.

ХАРКІВ, Україна, 23. мая. — Сюди прибуває щораз більше збігців з Галичини і з других українських земель під Польщею. Вони оповідають про страшні звірства, яких польська окупаційна влада допускається над українським населенням.

БОЛЬШЕВИКИ ВЯЗНЯТЬ УКРАЇНЦІВ.

БЕРЛІН, 22. мая. — З України повідомляють, що в Херсоні (над Чорним морем, недалеко Одеси) місцева большевицька влада арештувала богато тамошних Українців.

Большевики закрили також херсонську Просвіту і відділ Вукоспілки.

ПЕНЛЕВЕ ЗА СТАЛИМ МИРОМ.

ПАРИЖ, 23. мая. — Один з провідників побідної лівиці у французькому парляменті, Поль Пенлеве, заявив, що головною метою політики нового поступового правительства Франції буде привернення постійного і справедливого мира в Европі.

БРІЯН ВИКИДАЄ МІЛЬРАНА.

ПАРИЖ, 23. мая. — Бувший премієр і провідник републиканських соціялістів Арістід Бріян зачав акцію, щоби змусити теперішнього президента Франції Александра Мільрана до уступлення.

Його кандидатом на президента, як кажуть, є Поль Пенлеве.

ФРАНК ЩЕ ПАДЕ.

ПАРИЖ, 23. мая. — Французький франк нині знову впав, дарма, що Ерріо успокоював публику, що нове правительство Франції подбає про зрівноваження французького буджету.

ОСВОБОДЖЕННЄ ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ.

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 23. мая. — Ірляндське правительство вскорі випустить на волю всіх політичних вязнів кромі Де Валери і других лідерів.

РОЗПУСТА В ДАБЛИНІ.

ДАБЛИН, 23. мая. — В останньому часі за ірляндської влади розвелась тут сильно нічна пиятика і гулятика. Католицька церква видала осторогу до народу перед сею розпустою.

СТРАЙК 600,000 РОБІТНИКІВ.

ЕССЕН, Німеччина, 23. мая. — В Рурщині ще страйкують робітники. Загалом страйкує 600,000 осіб. Тепер ведуться переговори для покінчення страйку.

УСПІХ ВОЗДУХОПЛАВА.

РИМ, 23. мая. — Італійський воздухоплав М—Г відбув безперервну подорож на просторі 1,500 кільометрів, понад сушу і понад море. Лет тривав 19 годин. Летуни відбули його зовсім щасливо.

І АЛЬБАНІЯ ДІЛИТЬСЯ.

РИМ, 23. мая. — З Тірани, столиці Альбанії, повідомляють, що північна Альбанія повстала проти південної і проголосила независемість. Бояться, що обі части будуть ці собою воювать.

„УЛЯНОВСК".

МОСКВА, 22. мая. — На домаганнє ґуберніяльного совета Симбірської ґубернії перезвано місто Симбірск (біля сибірської границі) в честь Леніна — Уляновск після його дійсного імени Улянов. Також ґубернія відтепер називається Уляновська ґубернія)Чому не Улянов, а дивачне „Уляновск"?)

СУТИЧНА СОВЄТСЬКО-РУМУНСЬКИХ ВІЙСК НАД ДНІСТРОМ.

ВІДЕНЬ, 4. мая. — З Росії повідомляють: Дня 3. травня прибув Троцький в товаристві Каменева, голови ради наркомів України Чубаря і висших совєтських офіцирів до Каменця Подільського, щоб відбути інспекцію совєтських військ на совєтсько-румунською границею. Нічю з 2-ого на 3-ого травня прийшло над Дністром до сутички між совєтськими і румунськими постами.

ХОРВАТСЬКІ ПОСЛИ ПОКИНУЛИ БІЛГОРОД.

ВІДЕНЬ, 4. мая. — Хорватські посли покинули Білгород, тому що не принято їх у королівській палаті. В проклямації до хорватського народу називають уряд премієра і його окруження ганьбою і терором. Поліція сконфіскувала відозву.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Ситі і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тил. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ПОДАТКОВИЙ ТОРГ

Послідними днями в конґресі добито ще одного податкового торгу. Добито його на нарадах представників палати послів та сенату, котрі зійшлися на конференцію, щоби розглянути ухвали обох палат та виробити на їх основі третий плян, який малиби ухвалити обі палати.

Від часу, як податковий законопроект перейшов до сеї комісії (вона зветься конференцією), в конґресі зайшов один важний випадок, який мусить відбитися на податку. Сим случаєм є ухвалення бонуса для ветеранів великої війни. Він мусить коштувати край богато міліонів в рік, і власне для сього проти нього був президент Кулидж, котрий хоче предложити народови обниження податків яко передвиборчий дарунок републиканського уряду. З тої причини Кулидж і ветував бонусовий закон, бо маючи до вибору межи невдоволенем цілого населення на случай неухвалення знижки податків а невдоволенем ветеранів на случай не ухвалення бонуса, він вибрав небезпеку невдоволення ветеранів.

Конференція, однак, найшла зовсім инчий вихід з сього положення. Вона придумала спосіб, що й бонус буде для ветеранів і обниження податків на податковців. Значить, і коза остане ціла, і вовк буде ситий. Після нового проекту податки малобся обнижити так, що з доходу в три тисячі долярів в рік малобся платити місто 20 долярів, як се є тепер, всего 7 долярів 50 центів; з доходу в 4,000 долярів не 60 долярів, як тепер, а 22 доляри 50 центів; і так далі. Нормальна висота податку виносить до 4,000 долярів 2 проценти, до 8,000 долярів 4 проценти, а відтак 6 процентів.

Як зроблено сю річ, яка навіть Кулиджови видавалася неможливою? Звичайним обтяженем уряду. Сказано, що „на стільки урядови не буде ставати з одержаних податків гроший на оплачене всіх видатків, які мусять бути високі через оплату бонуса для ветеранів, він має мати дефіцит, недобір, себто має на сю суму затягати позичку. Не значить се нічого другого, як те, що кошти теперішної знижки податків мають бути перенесені на будучі покоління, які колись будуть платити довг, що тепер затягнено.

Хитрою податковою операцією відложено тягар на будуче, і коштом будучого покоління зискується тепер ветеранів бонусом, а податковців обниженням податків.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ У ПРАЗІ

НОВА ЦІННА СИЛА НА ПОЛІ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ.

Дня 10. травня у Празі відбувся традиційний щорічний Шевченківський концерт, упорядженний спільними заходами всіх українських еміґрантських організацій.

Головною відзнакою сьогорічного концерту був його високий артистичний рівень, спричинений у першій мірі тим, що у виконанні його програми взяв участь проф. ФЕДІР ЯКИМЕНКО. Це була для працьких Українців нова знайомість і треба признати, що присутні мали всі підстави бути задоволеними з цеї знайомости.

Проф. Якименко є рідним братом відомого українського композитора СТЕПОВОГО, передчасно помершого в 1921 році (як відомо, Степовий — це був тільки псевдонім, дійсне імя композитора було Яків Степанович Якименко). Хоч і рідні брати й обидва музики, Федір і Яків пішли ріжними шляхами. У той час, як молодший брат, Яків, з самого початку своєї музичної діяльности свідомо присвятив себе українській музиці, старший брат, Федір, пішов шляхом „общерусским" та загальноевропейським. Федір Якименко писався „Акименко", складав композиції на слова московські або французькі, був професором петербурґської консерваторії, користався в московських музичних кругах доброю славою — але той нарід, з якого він походив, не мав од нього жадної користи. Пропаща сила.

Перед якимсь часом проф. Ф. Якименко приїхав до Праги. Обставини звели його з тутешніми українськими кругами. Навязався близчий духовий контакт. Професор зацікавився українськими музичними справами, зорганізував український мішаний хор, став на чолі музичного відділу при Українськім Педаґоґічнім Інститутї.

Виступ проф. Якименка на Шевченківськім концерті показав ширшому громадянству, кого й що ми придбали в його особі. Він виступив, як пяніст, диригент і композитор. Присуд про його [illegible] композиції для фортепяна треба відложити до більш відповідального виступу. Зате як диригент і композитор для хору проф. Якименко вже на цім концерті зарекомендував себе з найкращої сторони.

Мавши в своїх руках голосовий матеріял лише середньої якости — хор складається з аматорів, — п. Якименко не міг, розуміється, довершити з ним таких чудес, яких довершує, прим., Кошиць зі своїм вибраним і першорядним матеріялом. Проте хор під його орудою співав чудово, а що найголовніше — культурно, себ-то строго й тонко, без антихудожніх ефектів, без крайніх пересад у пяні та форті. Так співають кращі европейські хори.

Власних хорових композицій п. Якименко виконав дві: „У перетнику ходила" (мішаний хор) і „Зоре моя вечірняя" (мужеський хор). Перша звернула на себе увагу оригінальністю гармонії та ритму, друга — витриманістю „ноктюрнового" настрою. Що й казати, це річ для вибагливого смаку й для тонкого уха. Але це якраз і добре, що п. Якименко не підробляється під масовий смак, а перещеплює на український ґрунт увесь той запас культури та европеїзму, якого він набрався, блукаючи по чужих людях.

Можна отже ствердити, що в особі проф. Якименка українська музика здобула цінну у корисну силу. Довго ця сила служила чужим людям, але вона повернулась до рідного народу збогаченою та ошляхотненою. Будемо сподіватись, що дальша праця п. Якименка на полі української музики сторицею винагородить нас за його дотеперішню відчуженість від України.

* * *

Ще два слова про перебіг самого концерту.

Найбільша празька саля — Сметанова — була переповнена по береги. Серед публики було також багато Чехів. Концерт почався „Заповітом", при перших звуках якого всі встали, як один муж. Публика довго й сердечно витала п. Якименка та всіх инших виконавців. Серед останніх особливо визначився молодий український співак п. ГОЛИНСЬКИЙ, посідач прекрасного тенорового голосу. Це також була „нова знайомість" — і також дуже приємна.

Прага, 12. травня. Р—н.

ЗЇЗД РАДИКАЛЬНОЇ ПАРТІЇ В ГАЛИЧИНІ.

Дня 7. квітня с. р. відбувся у Львові зїзд Української Радикальної Партії. На зїзді явилось 96 делегатів партійних організацій. Зїзд вибрав нову головну управу партії, до якої входять: д-р. Лев Бачинський, голова, Микола Рогуцький і д-р. Макух, містоголови, Осип Навроцький секретар, д-р. Василь Кіцула скарбник, Остап Павлів редактор і другі.

Зїзд приняв слідуючі резолюції:

Зїзд УРП стверджує, що польський уряд зміряє пляново до політичного, культурного й економічного поневолення Українського Народу: відбираючи йому свободу особи, слова, товариств і зборів польонізуючи публичні, а навіть приватні українські школи; кольонізуючи насильно українські землі польськими цивільними і військовими осадниками; обтяжуючи селянство й робітництво надмірними безпосередними й посередними податками і даниннами; відбираючи йому останки громадського самоврядування через назаджування війтів з посеред найгірших елементів.

Зїзд протестує рішучо перед цілим культурним світом проти поліційного режиму, насадженого польською владою на українських землях на довний російський лад, який обявляється масовими арештами, ревізіями а навіть звірськими і смертельними побоями.

Зїзд взиває українське громадянство до безоглядної боротьби з політичним, культурним і економічним гнетом, а передусім до боротьби з адміністраційними й поліційськими зловживаннями і насаджуванням чужого елементу на українській землі, де загал селянства терпить великий голод землі.

Зїзд взиває все українське громадянство до найбільше рішучої оборони українського приватного шкільництва перед нищительськими затіями, не поминаючи без відповіди хочби найменшого вкорочення добре набутих прав, а управи українських шкіл відкидати нищительські розпорядки польської влади.

Зїзд уважає за потрібне покликання до життя окремої центральної установи, котра з одного боку має дати пляновану й зорганізовану оборону українського шкільництва, а з другого боку будувати українське незалежне шкільництво згідно з сучасними культурними і економічними потребами українського народу.

Зїзд взиває українське громадянство енергічно підтримати українські Високі школи та українські приватні школи взагалі постійними й загальними самоопадаткованнями.

Зїзд висловлює признання загалови української академічної молоді і всім професорам за те, що вони, не зважаючи на люті переслідування, ведуть тяжку боротьбу за іствування Українських Високих Шкіл, а пятнує ту частину українського студентства, яка задля непевної можливости особистих користий записалася на польські високі школи і має цю сумну відвагу боронити перед громадянством свого вчинку.

Зїзд взиває обсольвентів заграничних високих шкіл до негайного повороту в край для громадської праці.

Зїзд взиває українське громадянство до зорганізовання всесторонного бойкоту польських учительських сил в кождій громаді і бойкоту польської мови українських шкіл шкільними дітьми.

Зїзд накладає обовязок на всі партійні установи і на всіх партійних товаришів приступити негайно до спопуляризовання ідеї просвітної організації та до закладання по селам Комітетів Селянської Спілки.

Зїзд взиває оба посольські Українські Клюби у варшавськім соймі до більше рішучої оборони Українського Народа, а в ціли переведення тої оборони до:

а) сталого контакту з населенням українських земель і його політичними організаціями.

б) до сталого контакту з парляментарними заступництвами всіх поневолених народів т. зв. національних меньшостей.

в) до навязання зносин з заграничними парляментаристами.

Зїзд узнає потребу утворення Верховної Влади як найвисшого національно-політичного органу з представників тих українських партій, які стоять на державницькім становищи, а то в ціли оборони українського народу по цей бік рихської лінії та уповажнює Гол. Управу УРП поробити в тім напрямі відповідні заходи.

Доки утвориться верховна Рада участь партійних установ в творенню непартійних окружних повітових і місцевих рад на тих місцях, де це покажеться вказаним, наступити може лише за попереднім дозволом Гол. Управи; натомісць творення ділових повітових канцелярій обороны може наступити з ініціятиви Гол. Канцелярії оборони без попереднього дозволу Гол. Управи УРП.

Зїзд взиває українських еміґрантів вернути до краю, а заморських емі.рантів підперти морально й матеріяльно визвольні стремління і боротьбу Українського Народу.

Юра Шкрумеляк.

В МЕРТВОМУ МІСТІ.

В мертвому місті там усюди тихо,
Закляте все у камяну колону,
Там спить добро, заснуло всяке лихо,
Не чути сміху ні плачу ні стону…

В мертвому місті — там немає руху,
Не їздять там волами ні ослами,
Ідкого пилу там нема в посуху,
Тому й болото не прийде з дощами.

Життя свого я давби літ з двісті,
Колиб таке я право раз посів,
Хоч день один прожити в тому місті
Не бачивши болота ні ослів…

ДУМКИ

Римський сенатор Като, кінчив кожну свою бесіду словами: „Я думаю, що Картаґіна мусить бути знищена". Повторювання тогосамого речення так опротивіло сенаторам, що чимало з них піднимали Катона на глум та сміх. Але він не звертав ніякої уваги на глузування товаришів, а раз враз повторював заедно, що Картаґіну треба знищити. Його завзяття й довело до того, що Римляне знищили найбільшу свою суперницю, Картаґіну, і позбулися свого найгрізнійшого ворога.

*

Люди, які стоять на чолі визвольного руху, мусять бути отакими завзятими як Като, коли хотять добути нації свободу. Вони не сміють іти на ніякі угоди з ворогами свого народу, щоб за ціну автономії чи федерації пожертвувати незалежність нації. Вони мусять мати завсіди тільки один клич, а саме: Цілковита свобода у своїй власній, незалежній державі.

*

Угодовці на основі автономії в Польщі та Румунії, чи федерації з Московщиною, се найбільші шкідники у визвольній справі, бо вони затроюють народнього духа. Їх ідеольоґія творити хрунівство і відбирає силу державницьких, національних ідеї. Вони приучують наро до рабства, немовби показуючи: Дивіть, яке гарне ярмо, добре у ньому ходити!

*

Угоду можна чинити тільки з людьми своєї нації. Розумні народи, у великій потребі, творять обеднанне усіх партій для добуття великої цілі. Народ, що попав у неволю, може добути свободу тільки через злуку усіх своїх сил для тільки тої одної цілі, для свого висвободження.

*

Визвольна, революційна боротьба, мусить вестись людьми наскрізь меткими й пожертвованими. На чолі мусять бути такі люди, що готові пожертвувати й самі собою у слушний час. Революційні провідники мусять бути не тільки відважні, але і зідні люди, щоб могли зладити і перевести пляни.

*

Революціонерів не обовязує жаден інший закон, крім того, який вони самі між собою постановлять. Додержанне тайни і сповнення назначеної роботи, се основи чесноти революціонера.

*

Вони поділили Українців поміж чотири держави. Але український народ не сміє ділитись між собою. У нас не вільно творити орієнтації з одним ворогом проти другого, а потреба усім мати один клич, а саме: Незалежна українська держава, одна, нероздільна!

*

Приднїпрянці нюхалися з Ляхами, щоб добути помочі против Московщини. Польща ошукала їх і погодилася з Москвою за ціну українських земель. Тепер деякі Галичани нюхаються з Московщиною, щоб добути поміч проти Польщі. Лукава Московщина використає це тільки на те, щоб міцнійше взяти в руки свою пайку України. Обіж орієнтації спричинили тільки розбрат поміж Українцями й ослабили ідею незалежности.

*

Наша орієнтація повинна бути на нас самих, на наше завзяття і на нашу єдність, без огляду, хто відки походить. Крім того, ми повинні шукати помочі у таких держав, що можуть мати прихильність або інтерес у нашому визволенню. Таких держав є декілька, але треба справді розумних голов, щоб нашу справу вміло попровадити.

*

Нехай сміються з нас вороги і заячесердні свої, а ми звідно повторюймо тесаме: Мусимо мати свою власну державу!

*

Труси прикривають звичайно свою трусливість вимівками, що ще не пора, що лучша соломяна згода ніж золотий процес; що не наша сила; що годі жертвувати людським життєм і щастєм і т. п. Ці всі вимівки знаменують „панцирних рабів", які цілком вдоволені, коли ситі і накриті, хочби і в тюрмі.

*

Нехай тямлять американські еміґранти, щоб забрати належний голос в майбутньому конгресі відпоручників краєвих партій. Хоч тепер на чужині, ми таксамо є частиною українського народу і хочемо взяти участь в нарадах та зложенню всеукраїнської програми.

*

Основна сила нашої нації селяни. Без них ніяка робота не обійдеться і не вдасться. Тільки тоді одбудемо державу, коли признаємо до визвольної роботи селянські маси. Задля того наша національна програма мусить мати на оці передівсім добро і задоволене селян. Чим більше буде селян на конгресі і в майбутній екзекутиві, тим скорше переведеться організація сил і створиться правдива відпорна сила проти ворожих затій.

Чуй-Дух.

ІНТЕЛІҐЕНЦІЯ ПІДКАРП. УКРАЇНИ.

Хоч як воно звучить — признаймось — щирої народньої інтеліґенції з виїмком одиниць в нас на Підкарпаттю нема. (Натуральне сюди зачисляю тільки „автохтонів"). Давна наша інтеліґенція майже о половину за часів відродження р. 1918, кинула нас і пішла собі разом з їхніми хлібодавцями Мадярами, замісць того, щоб була тут лишилась і помагала „Русинам". Знову, котра ще лишилась, відмовилась скласти обіт вірности републиці і саме собою перейшла або до Мадярщини або ще тут волочиться нарікаючи на славянський режім і на „Україниців". Сих елементів навіть сама Мадярщина поважає піонірами Гортія. Сим і зрозуміємо, чому Мадяри тутешні такі завзяті неприятелі народному напрямови. Не за то, що дуже радуються московській орієнтації, але тому, щоб приплинювати розвій, зробити колотню, а відтак ловити рибу в каламутній воді. Натуральне, сї всі інструкції згідки-ж би приходили, як не з центру голошині, так страшної мадяризації.

Є ще в нас старої інтеліґенції: попи, вчителі, урядництво. Щодо попів, то неможби сказати, що йдуть разом з народом, кромі одиниць. Се докажує не лише т. зв. страшна антимийна [illegible] серед народу.

Чому вони не раді свободі „Руснинів"? — спитав би дехто. Тому, бо духовенство є вороги революційним реформам і вільним думкам. А ще вже у нас за Мадярів їм добре жилось, діставали всякі привілеї (за що вели перед в мадяризації), а тепер прийшли инші часи, які їм не до вподоби. Пригадаймо собі, як факт, що на Підкарпатті не знайдесь фари, деб говорили не помадярськи. Їх до Угорщини все тягне, там зять чи син старшиною Гортія, там зять яким високим урядником, дочки тужи вийшли заміж і т. д. Кромі того бачать так би сказать панування (реакцію) духовенства на Мадярії і сяк не диво, що й тепер їх туди тягне… Тому вони не є народовцями.

Не зато народ відвертається від них, і переходить на православіє, що не любить свою віру, але тому, що зненавидів їх, бо знати треба, що на Підкарпатю попи були справді одна каста… а народ жде дійсних духовних провідників „деревяних чаш і золотих попів" а не на оборот. Фактом є, що многі з попів самі форсували (за час війни) зеднання календаря і заведення латинки. Тільки одиниці противилися сьому. Народ бачить, що його провідники не так думають, як він, не так говорять як він, і тому повстав такий великий розкол.

Признати треба, що переорієнтовання з дня на день не мож перевести, але вони принайменьше могли показати хоч доброї волі, чого до тепер нажаль не сталось.

Тренджа-Донський.

ДО ПОКУПЦІВ КНИЖОК

Подається до відома нашим покупцям книжок, що книгарня „Свободи" заперестала висилати книжки за посліплату (C. O. D.) а се тому, що часто трафляється, що адресат не є дома як листонош принесе пакунок, а без грошиий він пакунка не лишить і тим самим завертає його назад до книгарні „Свободи", а ми мусимо покрити подвійні кошти пересилки.

Отже для оминення непорозумінь і щоби не здержувати висилок книжок для наших покупців, проситься разом зі замовленнем присилати і належитість.

ПРОЧ ІЗ ЗРАДОЮ.

Наша американська еміграція складається майже виключно із людий, які заробляють на житте тяжкою, фізичною працею. Тому нема чому дивуватись, коли в минувшині американські Українці захоплювалися всіми тими кличами, які обіцювали чорноробам рай на землі. Вони вірили недорічним обіцянкам московських агентів, що ось, мовляв, робітники переберуть усі богацтва американських капіталістів та що тоді заживуть на славу. Американські уродженці сміялись із глупого базікання большевицьких невігласків, бо вони розуміли, що темна московська голота, яка сама жила й живе в нужді і нехарстві, не година зреформувати цілого світа. Таксамо англійські, французькі і німецькі робітники відвернулися з обмерзінням і погордою від пролетарської черни і її поганячів в Москві, а за ними відпекалися комунізму й усі свідомі робітники на світі. Хоча деякі держави і визнали большевицький уряд в Росії, то тільки на те, щоби могти облегчити тиранію над робучим населенням в Московщині та щоби приспішити розвал червоних царів. Як довго потреває той розклад комуністичної самоволі не можна сказати напевне, позаяк глупота і рабство московських мас є річи необчислимі.

Для України Московщина все була, є і буде смертним ворогом. Москалі раді, колиб могли, вигубити усю українську націю, на це, щоб самим засісти найбогатший простір, який є в Европі. За білих царів Московщина нищила нас через відмовленнє права нашій мові і через кольонізацію наших земель московськими та німецькими кольоністами. Теперішні червоні царі показалися супроти України правдивими опирями, які вже виссали кров із третини нашого народу. Большевицький „пролетарський уряд" вигубив вище 10 міліонів українських селян. „Влада робітників і селян" вимордувала голодом і екзекуціями десять міліонів чорноробів, за те, що вони були Українцями і на те, щоби зробити місце Жидам на їх державу! Хтонебудь одушеється т. зв. „радянською Україною" і „українською владою" на ній, хто морочить собі і другим голову тою славетною „украінізацією", хай не забуває, що такаж „своя" влада вигубила тих 10 міліонів українського люду за Раковського і такаж „своя" теперішня влада, з Чубарем у главі, передала найкращий шмат України на створення жидівської держави.

Ці факти, яких ніхто не в силі заперечити, показують ясно, що всі ті Українці, які видають большевицькі газети, не є ніщо инше, а звичайні зрадники, які за платню, яку побирають з Московщини, поширюють ідею зради на нашій еміграції. Наші свідомі люди нетільки не повинні брати до рук большевицької зарази, але ще й повинні бойкотувати цю зрадницьку пресу, де тільки є нагода. Із зрадниками нема що церемонитися! Проти зради всякий спосіб є добрий, аби тільки зраду викорінити. Як довго та зрада істнує, так довго це страшне клеймо валяє брудом цілу нашу суспільність. Темніщі одиниці нашої еміграції дають себе морочити; вони довірчиві, приймають лукавство за правду і через те гниль і погань шириться тут і там, особливо по глухіщих кутах наших кольоній. Це повинно стати кличем для всіх патріотів у цю пору: Об землю зрадою, щоб і сліду із неї не стало!

Таксамо треба нам бойкотувати наших хрунів, які лижуться з Ляхами або Румунами. Нема їх богато, але трапляються подекуди й вони. Дехто привик ще здавна читати ляцькі часописи й книжки. Тепер ніхто не повинен нічого ляцького й до рук взяти. Держім себе здалека від наших ворогів, тоді добудемо собі повагу і значіннє у світі.

А свою власну зраду рубаймо ісчім, щоби у дребезгі розсічи многоголову потвору!

Микола Костів.

ДОПИСІ

САВТПОРТ, КОНН.

Віче в справі Бесарабової.

Як і було оголошено — заходом тов. ім. Т. Шевченка, 84-го відділу Українського Народного Союза, відбулося у Савтпорт, Конн., в неділю 4-го мая манифестаційне віче в справі Ольги Бесарабової. Віче відбулося в сали Української Хати, яку савтпортські Українці виставили минувшого року коштом шести тисяч долярів.

Вічевим референтом був гр. Величко. Присутних на вічу, як для такої справи було досить незначне число. Це треба завдячити слабій агітації місцевих кругів, а в більшій мірі проти-вічевій агітації одної одиниці.

Референт представив справу убийства Ольги Бесарабової у львівських тюремних мурах. Перебіжно представлено також інші пекучі справи імграції і ухвалено резолюцію з протестом проти сваволі і насильств Польщі над українським народом, які переслано на письмі до міністра закордонних справ у Вашингтоні.

Бесідник говорив: Убийство Бесарабової є злочином, поповненим Польщею не на одній особі, а над усім українським народом. Вина за цей злочин спадає на весь польський загал. Та ми, що знаємо ляцьку душу, не повинні ні хвильки дивуватись Полякам, бо вони поводяться вдійсности так, як на справдішніх катів пристало. Вони безцеремонно замордували свого власного президента, першого президента нової Польщі, чого не допустились би і найдикці племена Африки. За нами ніхто не обставиться, як своєї оборони ми самі не візьмемо у власні руки. Але протест свій засилаємо, тому лище, щоб всесильні світа сього знали, що з їхнім розпорядженнем у наших життевих питаннях ми ніяк не годимось і не погодимось. І щоб переконати їх, що за наслідки їх політики в українській справі ми не будемо відвічальні, лише вони самі. Нам треба відчути болі ран, які нам завдають вороги наші. Скріпляти свої сили, организуватись і готовитись до розправи з ворогами. На жадні ласки і співчуття других не уповати. Наша надія в нас самих.

Відтак на заклик референта зібрано $11.50 на поміч українським писменникам в Европі, які вже вислано до Товариства Помочі Песменникам в Трентоні, Н. Дж. Предсідатель віча був гром. Юрій Гоголь, а секретарем Йосиф Шенгера.

Вічевик.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Хочемо священиків-патріотів!

Коли хочеш, щоби хто за тобою обстав, то передовсім простій сам за себе. Так робили і роблять всі розумні люди в Америці.

Пригадую собі, як грімко кричали Чехи в Америці, коли хотіла Австрія судити чеського патріота, Крамаржа. Своїм криком вони вибавили його від смерти. Таким самим прилюдним криком оборонили Поляки свого біскупа Цепляка із кігтів московських большевиків. А що вже Жиди так ті знають, як постояти за своїми! Не дадуть зробити кривди ніякому Жидови, хочби на кінци світа.

Супроти них як марно виглядаемо ми, Українці! Москалі, Ляхи, Румуни, усяка взяв тисне нас і дусить, а ми не вміємо навіть добути із себе такого голосу, щоби світ почув. Міліони жертв впало, а світ навіть не знає про це. Що найбільше зробимо одно віче й друге і вже заспокоїмось. Навіть ці віча і панахиди робиться, у нас, наче за панщину, оттак, щоби збутися. Нема загальної підойми духа, нема охоти послужити своєму народови, як слід.

Маємо на нашій еміграції яку сотню священиків, але як мало між ними правдивих патріотів, таких, що загрілиби народ до більшого зусилля у народній роботі. Ми чуємо часто про римського папу, що він добрий та прихильний нам чоловік. Коли це правда, чому не стане він в обороні хочаби нашого духовенства в краю? Сатки наших священиків держали в арешті, декількох замордували Ляхи, а й тепер загально переслідують. Чи нема нікого, щоб доніс про те всьо до папи і попросив його, щоб заступився в обороні покривджених? Ми аж тоді повіримо у батьківську печаливість теперішнього папи, як побачимо, що він справді стає в обороні наших церков й нашого обряду і народу.

Крім того наші священики повинні розрушати нарід, щоби у відповідь на кожду насилу і злочин, сподіяні ворогами, всюди відбулося віче та щоб раз-враз ішли протести до Вашингтону, до рук нашого уряду і амбасадорів, щоб світ дізнався про усі наші кривди, які усі випливають із тої головної кривди, що нас віддали в руки нашим ворогам.

Нехай світові політики знають, який злочин сповнили та що наш нарід не погодився і не погодиться жити в рабстві. Ми повинні стежити за усім, що діється в краю, під ріжними окупантами, та про всьо скликувати віча і слати протест за протестом, куди належить. Таксамо потреба нам дуже часто вийти на вулицю, у маніфестаційних походах, щоб широка американська публика знала про наше негодованнє і наші болі.

Це всьо можна легко доконати, коли наші священики схотять піти на стрічу народним бажанням. Нехай наші пан-отці не засклеплюються у станову клерикальну касту, а хай ступають плече в плече із своїми парохіянами, як Українці, які сини поневоленого народу. Кождий з них був вперед Українцем, ніж священиком і кожному доля свого народу повинна бути найдорожша понад всьо.

Коли наше священство віддасться цілковито визвольній роботі для України, тоді не буде між нами недовірків; тоді повіримо, що вони не тільки устами ісповідують Христа.

Трохим Верниволя.

ДО ВІДОМА ВСІМ СВЯЩЕНИКАМ І ПАРОХІЯМ.

В книгарні „Свободи" можна набути отсі церковні книги:

СВ. ЕВАНГЕЛІЄ — велике, оправлене в аксамит, металеві Евангелисти, на середині Воскресеніє, на противній стороні три раменний хрест, на около нарожники, два замки і все то позолочуване. Ціна...	$125.00
Тесаме Евангеліє, оправлене в червону скіру, без евангелистів, тільки позолочений металевий хрест...	80.00
СЛУЖЕБНИК, оправлений в червону скіру, на верха витисненний золотий три-раменний хрест...	25.00
ОКТОІХ, оправлений в червону скіру...	20.00
ТРІОТЬ ПОСТНАЯ, оправлений в червону скіру...	16.00
ТРІОТЬ ЦВІТНАЯ, оправлений в червону скіру...	15.00
АПОСТОЛ, великий оправлений в червону скіру...	15.00
Такий самий в звичайній оправі $9.00.	
ЧАСОСЛОВ великий, оправлений в червону скіру, з витисненим хрестом...	16.00
ІЗБОРНИК великий, оправлений в червону кожу...	8.00
ІРМОЛЬОГІОН, оправлений в скіру, з витисненим три-раменним хрестом...	18.00
ОСМОГЛАСНИК під нотами, звичайна оправа...	5.00
ЧИН ВЕЧІРНІ І УТРЕНІ, часть 1 і 2, оправлені в червону скіру...	10.00
ЧИН ВЕЧІРНІ І УТРЕНІ, звичайна оправа...	6.00
АКАФІСТНИК цілого року оправлення в червону скіру, витиснений позолочуваний хрест...	7.00
АКАФІСТНИК, малого формату...	1.25

Невдовзі проголосимо ще більше церковних книжок.

При замовленню сих книжок треба заразом присилати і належитість.

Замовлення слати до:

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ПУЛМЕН, ІЛЛ.

Осторога.

Подаю до відома усім українським робітникам, що тут в **Пулман є загальний страйк усіх робітників, занятих при виробі возів до спання.** Страйк вибух через компанію, яка обірвала платню о 25—35%.

Ця компанія є одним з найбогатших підприемств у світі. а тепер хотілаби коштом бідних робітників еще більше забогатіти. Її вози є на всіх залізничих лініях і вона добуває великанські зарібки для своїх „стакголдерів". Кому пригодилося їхати „Пулман-карою", той знає, які суми треба платити за місце у ній. А тепер компанія постановила ще і з робітників, які у неї роблять, здерти третю часть їх роденного зарібку.

Всілякі агенції пробують достарчити „скебів", щоби зломити страйк. Вони говорять безсовісно, що в Пулман нема ніяких „воркінг тробелс". А тут є не тільки „тробел", але загальний страйк.

Тому звертаю увагу Українці, щоби кождий знав, як мається справа, та щоб не дав ужити себе до скебівської роботи.

М. Шемердяк.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Приют для комісарів.

Нюйорські „комісарі" задумали забезпечити свою будучність. Вони бачать, що большевицька дурійка вже паде і тому хотять, поки час, натягнути всілякого рода недотепів, щоб ті побудували для них приют. Чомуб не взяти гроший і від зайшлих в Америку „дурнів"? Дурням і так не потреба гроший! Тільки крикнуть комісарі: „Товариші, складайте на пролетарський дім, бо від цього залежить „ліворуція" в Америці, а за кожду пятку чи десятку зложену ми відтак дамо кожному, що дав, палату Ракефелера чи Моргена чи Астора та ще й дві-три фабрики або „майни". Прецінь не дармо кажуть, що кожної хвилі оден дурень родиться.

Чиж не збирали вже ті большевицькі панки на голодних на Україні, на друкарню і на другі „пролетарські цілі"?

Комісарі не вдавились тими грішми, які прислали їм з Москви, а на яких було повно крови помордованих українських селян, а ви хотіли-б, щоб вони вдавилися долярами американської глупоти! Ніяк ні! Вони поскладають їх на купку, а як будуть мати досить, то стануть такими буржуями як всі червоні „боси", як Ленін, Троцький, Раковський, Літвіноф і ціла чреда червоних. Тільки така буде ріжниця, що тамті живуть як міліонери, а ці вдоволяться жити як тисячники.

Наші „комісари" виявляють чималий опетит. Біля двісти тисяч долярів! Цікаве, чи є тільки дурнів на нашій еміграції, щоб зложили хоч половину тої суми. Але вони цим не турбуються. Вони гроші дістануть з Москви, як не дістануть тут.

Є факти, що комісарі лагодять собі теплий куточок на старість та приготовляються на розвал, який грозить їх „святій комуні"

Українська суспільність в Америці повинна стрінути сих новомодних кацапів крайною погордою і бойкотом.

П. К.

УЛІПШУВАННЯ ЗЕМЛІ ЕЛЕКТРИКОЮ.

Давно вже звісно, що після бурі ростини неначе відживають, стають свіжіщі. А тому, що буря є працею воздушної електрики, то вчені взялися робити спроби, як впливає електрична струя на розвиток ростини. Досвіди показали, що наелектризовані ростини розвивались двічі скорше й краще, ніж звичайні. Англієць Лодж засіяв велике поле пшеницею й обвів його електричними проводами, що висіли майже над самою землею. По проводах ішла безперервна сильна струя. У висліді одержав Лодж урожай з і пів раза кращий, як на сусідньому полі, засіяному такоюсамою пшеницею. Таксамо Лодж плекав і овочі й городовину. В Росії агроном Спешньов робив такісамі спроби. Врожай як збіжжа так і садовини був кращий. На електричному городі, між иншим, виросла редька і морква небувалих розмірів: редька товщиною четверть аршина, а морква — вагою в три фунти.

АНДРІЙ ЧАЙКОВСЬКИЙ.

ЧЕТВЕРТА ЗАПОВІДЬ.

Повість з галицького життя.

(Продовження).

(12)

— Я за посаг з панею Підліською ніколи не говорив. Це для мене підрядна річ.

— І це вам хвалиться, що за маєтками не гоните... бо... впрочім ви і без цього будете богатим чоловіком... тільки я не знаю... от що— а чи ви говорили про те коли з батьком?

— Що я заручений, то батько знає, мама теж, бо нераз о тім в хаті говорилося, але за посаг батько ніколи не згадував.

— Ну, так, але може батько відкладає обговорення посагової справи на остаток. Він говорив до мене кілька разів про вас, що мій Василь мусить з богатою оженитись. Ваш батько автократичної вдачі і коли чепиться раз якоїсь думки, то не хоче її кидати. А колиб він на точці посагу оперся, то мати мете твердий горіх.

— Я вже повнолітний і самостійний, женюсь для себе не для батька, і за своїм правом потрафлю твердо постояти.

— Гарно воно, але бачите, важко булоб вам проти себе батька мати, і його прогнівити. Як би пішли проти волі батька то він би вам цього не вибачив.

— Та що там! коли в мене чиста совість, то проче мені байдуже і з четвертою заповідю я в колізію не прийду. Чи раз в родині таке трафляється, що синови треба зірвати з батьком всі зносини, навіть не признаватись до його.

— Такого не дай Боже вам дожити, говорив о. Городецький підносячи палець в гору. Це вже проти природи. Четверта заповідь не знає виїмків.

— А я гадаю, всечесніший, що знає. Кожда заповідь, що нарушує віндосини між людьми знає виїмки. От нпр.: не убий! Але як я це зроблю в конечній обороні мойого життя, то не гріх ворога вбити. Не кради, але як я вмираю з голоду, а бачу чужий хліб, то можна мені його взяти з застереженнем винагороди шкоди опісля. Так воно і з родичами. Що робити дитині, як батько недобрий, ледачий, знущаеться над нею? Тої дитина повинна вступитись батькови з очей, хочби прийшлося піти у світ за очи.

— А колиб такий лихий батько потребував помочи від дитини?

— То треба йому помогти, хочби з нараженням свого „я". Ось я візьму себе пі роздвагу. Я батька все поважав і поважаю, любив та слухав віpючи в його розум, досвід і любов до мене. До тепер не приходило між нами до жадної сцісії. Тепер я загадав женитись по голосі серця. Батько спротивляеться тому не через те, що дівчина зла, ледача. а лише тому, що батько хоче такого посагу для мене, якого вона немає. Маюж я слухати, не женитись, бути ціле життя нещасливим? Що батькови із цього прийде? Хибаж він буде її удержувати, кормити і зодягати? Та ми навіть не будемо разом жити. От зійемдось колись разом на часок кілька разів до року, а може і то ні, тай тільки. Ні отче. на тій точці то я піду проти волі батька з чистою совістю.

О. Городецький заціпаючи цю тему хотів лізнати як Василь на це дивиться, тепер почувши таке він дуже радів, бо такого не сподівався почути. Василь був все слухняним сином і поводився супроти батька більше пасивно, чим того було треба.

— Та я гадаю, отче, що до такого не прийде. Мій батько за мудрий і за делікатний, щоби задля посагу ставляв справу на вістрю ножа.

О. Городецький не сказав більше нічого, але він був іншої думки. Він знав добре старого Пандяка, що то автократ, деспот, упрямий, зарозумілий, що в його души чорт сидить.

— Воля божа, та колиб справа мала на тій точці зупинитися, то числіть на мою поміч.

Щоби звести розмову на инчу тему спитав о. Городецький:

— Якій специяльности віддавались ви в семинари?

— Я співак, бас-барітон.

— Правда, правда, у вас був все замітний голос. Але мій любий господине. Це довго не потрівае. У мене був теж замітний тенор, та незадовго пропав на селі серед задушної церкви, серед вітру на цвинтарі. Таке буде із вами. Голос у нашого брата, це капітал серед семінарських мурів. Він дає питомцеви всілякі полегчі. і привілеї, яких безгласні „діти!" не мають, опісля хиба діставатися би до міста на яку катехистуру або д оучительства, а поза тим нічого.

— Я отче мрію про те, щоб дістати сотрудництво в Самборі відразу.

— Ага! правда. Вуйко вашої судженої в капітулі. Можете дістати, а без протекції булоб годі. Такий вуйко то варт двох посагів.

— Тільки отче ненагадайте, пробі! що я задля жінчиного вуйка посватав панну Підліську. Я зробив вибір по серцю.

— Не гадав так і не гадаю. В Впрочім був це дуже непевний рахунок, бо лише так довго трівати ме, як довго він в капітулі. То чоловік старший і може минутися.

— А поза співом яка ваша специяльність? спитав о. Городецький, бо розмова знову заблукала на семейну тему.

— Проповідництво. Я вже пробував у Львові, і мені гратулювали такі, що на цім розуміються. Радили працювати над собою. Я ще як ученик гімназії вмів говорити плавно, а не зли декламував, у мене сильні груди. Те все треба тепер вихіснувати. Треба вправляти память. Буде з цим чимало праці, та я таки мушу перепони перебороти.

— Отце гарно! Це вже так скоро не минеться як голос. Щасть Боже! У нас так не богато проповідників, а підручників до проповіди ще менче. Треба користати з німецьких та російських... Я радію з того що прийде нова сила.— О. Підгорецький ходив в задумі по хаті, а далі станув перед Василем і каже:

— Господине! Коли вже зійшла бесіда на таку цікаву для мене тему, так може би я вас попросив до нашої церкви з проповіддю в слідуючу неділю. Це буде у нас сензація. Ви новий чоловік, так сказатиб йно з голки, ви тутешний, Це парафіянам заімпонує. А мені старому вже й концепту не стає. Моя проповідь не зробить такого враження, як ваша, бо я їм вже трийцять літ проповідую. Щоб я і золотоустим був, то обробляти ті самі теми на ріжні лади, то тяжко. — Отже обіцяєте

— Дуже радо, отче і з гори вам дякую за довіре... Лише буду просити о які підручники.

— Добре, добре, у мене є кілька. Дам вам і евангеліє на слідуючу неділю, а часу мати мете доволі, бо сьогодня йно второк.

— Я в четвер поїду до Самбора, щоб мою скринчину привести, там моя ряса, а без цього годі.

О. Підгорецький змірив оком стать Василя.

— Но, то правда, бо моя реверенда на вас не придасться.

Пішли зараз до шафи з книжками і стали вибирати. Василь взяв кілька книжок під паху і хотів вже відходити, як вернула їмосць з гумна. То вже була старша жінка з сивим волоссем, яке перевязала білою хустиною. Була одягнена по домашньому в стару одежу.

— Отож маєш! говорила їмосць заступаючи йому дорогу. — Я спішусь з роботою, щоб вас привітати, а ви вже втікаєте? Ні, не позволю, вибачайте, останьте ще, поки кави не напємось.

Їмосць взяла від Василя книжки і поклала на стіл.

— Я вас так вже давно не бачила, не говорила з вами. Щож ваша мати? Певно дуже радіє, що незадовго буде мати свого еґомсця. Давно вже я її не бачила.

— Моя мати заедно клопочеться господарством, а тепер ще й жнива, а усе на її голові.

— Славна господиня на ціле село, і у всьому сама собі дає раду... Не знаю, чи ваш батько так богато на цих будівлях заробляє... Та я гадаю, що краще булоб, як би він все те покінув а взявся до ґаздівства..? Є на чім ґаздувати.

На те вмішався в розмову о. Городецький:

— Так не можна говорити. Кождий сам найліпше знає, як йому краще. Здається, що так краще як тепер, бо Павло заробляє великі гроші на своїм підприємстві, а господарство, як ми самі обдре знаємо, приносить мало.

— Та правда, каже їмосць, що нема нам чого чужими справами клопотатися... Ви вже господине Василю, по теольогії?

— Вже по іспиті і можна ординуватися...

— Та як? не оженившись? Най вас Господь боронить.

— До ординації не треба бути жонатим, каже Василь усміхаючись.

(Дальше буде).

КАТАЛЬОГ
КНИГАРНІ „СВОБОДИ"

83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

СЛІВЦЕ ДО НАШИХ ПОКУПЦІВ

Хто більше читає той більше знає.

Се вже неоспоримий факт, що народи, які сьогодня стоять висше культурно, завдячують се просвіті, — і читанню книжок. Вони не жаліли гроша на піддержанне своєї літератури, не жаліли часу на читане книжок, не дивились обоятно на просвітні потреби. Не диво отже, що й піднеслись висше від иньших народів. — Нам треба памятати се, що й вони колись стояли низше, тому перед нами так само отворена дорога до більшого поступу як у них. До сього не запізно. Одначе сього ми потребуємо зараз, а не колись. На світі красше стане, если народи будуть менше більше однаково стояти культурно і просвітно, бо тоді один буде мусів другого рівн отрактувати. Читайте отже книжки і то читайте найбільше, а будучність перед Вами.

ДЕ СВІДОМІСТЬ, ПРОСВІТА, ПОСТОЯННІСТЬ — ТАМ СИЛА!

Всі члени Українського Народного Союза повинні памятати при купні книжок, що весь прихід з книгарні „Свободи" остається в їх організації, себто в руках самих членів та членкинь У. Н. Союза.

Товариства, Братства й Сестрицтва Українського Народного Союза повинні памятати при замовлюванню книжок і друкарських робіт, що, замовляючи сі книжки й роботи в друкарні „Свободи", дають заробляти своїй власній організації, себто збогачують самих членів та членкинь У. Н. Союза.

• Абу Касимові капці, арабська казка І. Франка 30
† Ad astra і инші новелі, нап. О. Шевчук 20
• Амалюнга або дочка дебрів, оповідання з часів боїв між Европейцями й Індіянами 20
† Аритметичні правила А. Чепіги (перерібка В. Верниволі) 20
† Багдад, Вавилон, Ниневія, подорожні оповідання Свена Гедіна, з ілюстраціями 45
† Байки Езопа для української молодіжи, переповів Л. Селянський, з 4 ілюстраціями, брош. 20, опр. 30
† Байки Івана А. Крилова в переспівах і наслідуваннях Богдана Лепкого, з портретом автора, передмовою Б. Л. й ілюстраціями 20
† Байки Івана де-ля Фонтена, переклав Л. Селянський, брош. 20, опр. 30
† Байки Леоніда Глібова, з портретом автора, передмовою Б. Л. й ілюстраціями 20
• Байки небилиці 10
• Батьківщина й инші оповідання, Ів. Франка 25
• Библійни повѣсти изъ старого и нового Завѣта (съ образками), написаны священникомъ О. Л., опр. 1.50
† Біблія, святе письмо старого і нового завіту мовою русько-українською, переклад П. О. Куліша, І. С. Левицького і д-ра І. Пулюя, в полот. оправі 3.00
† Біля машини, оповідання В. Винниченка 10
Благородний чоловік і инші оповідання 15
• Більшевизм, суспільна студія і Жовнірські оповідання, Мих. Яцкова 50
Богдан Хмельницький в Галичині (2 ілюстрації). — Письмо (6 ілюстрацій). — Фляшка горівки. — Не в добрий час (4 ілюстрації). — Дні нашої слави і недолі 15
• Боги жаждуть крови, нап. Анатоль Франс, з французької мови переклав О. Пашук 75
• Борба світів В. Велса 40
• Боротьба о сонце 5
• Борці за правду, повість А. Кащенка 50
† Борці за правду, історичне оповідання А. Кащенка, видання 4-те 45
† Брати Моуглі, оповідання з життя дитини між звірами, Р. Кіплінга (переклав Ю. Сірий) 60
• Букварь для дітий першого року науки (Народна Школа, перша часть), опр. 30
• [illegible] Дм. Андрейки 50
• [illegible] опов. з життя в монастирах 40
• [illegible], драм. на 4 дії, В. В. Бабінця 35
• [illegible] 40

Весела бандура, повний збірник веселих і жартівливих пісень і приспівів до музичних інструментів і танців 50
Весела книжочка, з 17 образками. Гумористично-сатиричний збірник для сумних людий 35
• Ветеринар, або як лічити і плекати домашні звірята, зібрав і перевів після українських і англійських видавництв М. М. Белегай, з ілюстраціями 60
• Вечері на хуторі біля Диканьки, повісти Миколи Гоголя 15
† Вибір поезій, О. Федьковича 10
• Відвдячився, оповідання з козацької давнини, А. Чайковського 1.00
† Відмолодження, після д-ра А. Штайнаха написав Петро Франко, з образками 10
• Відродження, роман в 3-ох частях, гр. Льва Н. Толстоя (переклав В. Сімович) 2.25
† Відродження, роман Льва Толстоя, переклав Василь Сімович, з портретом автора і з передмовою перекладчика. Друге, виправлене, з текстовою реставрацією Б. Боднарського зрівняне видання. Три частини в двох томах. Брош. 2.25, опр. 2.75
† Від себе не втечеш, оповідання Марка Вовчка 20
Вільний чоловік і инші оповідання, Ст. Костіва 40
Вічевий співаник 5
• Вічний Жид 10
† В затінку й на сонци та инші оповідання, нап. Юрій Кміт, брош. 35, опр. 50
• В неділю рано зілле копала, оповідання О. Кобилянської 75
Вода в природі. — Уміркований та щирий, В. Винниченка. — Заграй. — Останки „Фортуни". — Дні нашої слави і недолі 20
† Вступ до метафізики, нап. Анрі Бергзон, пер. Евген Яворовський 35
Всяк людська твар з хвалою прийде й инші оповідання 15
• В тумані, оповідання, Л. Андреєва 20
† Гайдамаки Тараса Шевченка, видання ілюстроване артистом А. Г. Сластьоною, велика настільна книга (13x17 цалів), в карт. оправі 3.50, в полот. оправі 5.00, в люкс. оправі 6.00
† Гайдамаки Т. Шевченка 50
• Галицькі анекдоти, гумористичні оповідання, Мст. Руса 10
† Галичина в життю України др. М. Лозинського 25
• [illegible] Свобідно за Марк Твейном переклав В. Держирука 5

• Гарна історія о терпеливій Олені, донці Антонія, турецького цісаря з Константинополя 20
Гаси огонь, поки не розгорівся й инші оповідання 20
• Герой капіталу Антона Сінклера (переклала Н. Романович) 30
Гетьман Мазепа. Дуже поучаюча книжка з ілюстраціями 25
• Гіпнотизм і суґестія в 2-ох частях 40
† Голод, оповідання, В. Винниченка 5
† Гордий цар. Про царенка Івана та чортову дочку, українські народні казки (зі збірника І. Рудченка), з 5-ма малюнками Ю. Магалевського 20
† Гостинці, збірка фейлетонів, Миколи Синежупанця 25
† Граматика української мови для самонавчання та в допомогу шкільній науці. Друге видання з одмінами й додатками. Написав др. Василь Сімович. Брош. 3.25, в полот. оправі 3.75
• Грішники, роман-хроніка, О. Я. Кониського 80
• Гумор і сатира 25
† Гумориски, нап. А. Аверченко, пер. з російського, брош. 20, опр. 30
Гумористичні оповідання О. Стороженка 10
Гуцули й Гуцульщина Г. Хоткевича 25
Геновефа, оповідання про княжну невинно засуджену на смерть 30
† Геновефа, оповідання для народу, переповів Антін Яворівський, з численними образками 35
• Ґеоґрафія Ю. Левицького, в оправі 80
† Ґолем, оповідання, Г. Майрінка (переклав В. Левицький). Брошур. 1.25, в оправі 1.50
• Дарвінізм Еміля Ферріера (переклад з франц.) 80
Два брати (з байок) Братів Ґріммів 15
• Два мужі — одна жінка, оповідання Е. Золі (переклав Ом. Ревюк) 20
• Дві могилі, оповідання з сибірського життя І. Королевського 10
• Дві староруські повісти про св. О. Николая, нап. др. В. Щурат, з 3-ма ілюстраціями 10
• Девять братів і десята сестриця Галя, Марка Вовчка 20
† Девять братів і десята сестриця Галя, оповідання Марка Вовчка 20
Де любов, там і Бог, оповідання, ґр. Л. Толстоя (переклав Ю. Сірий) 15
† Дещо про гроші 10
• Діявольська справа, або Як ксьондз Шмідт замордував Анну Авмілер 25
• Для домашнього огнища, повість, І. Франка 85
• Доля України, вірші, Дм. Штоґрина 35
• Домашна кухня, або як варити і печи, Леонтини Лучаківської, в оправі 1.00
• Домашний лікар, М. М. Белегая 75
† Достойно есть, збірка в Шевченкові роковини 15
† Думки Тараса Шевченка 20
Дяк, оповідання, Марка Вовчка 20
• Еволюція в образках, Д. Гирда 1.25
• Евстахій, повість з перших віків християнства, Хрістофа фон Шміда 30
† Електричність, Н. Р. Кемпбела 35
• Есперанто, український підручник міжнародної мови 40
• Єзуїтська преподобниця, історичне оповідання, Ор. Левицького 25
• Єлисавета, мучениця на царськім престолі, з німецького переклав М. П. Б. Ясенівський 60
• Жителі Марса, Вол. Ґериновича 10
Життє, зарібки, організації і т. п. в Злучених Державах 15
• Житепис чорта, М. Шустакевича 15
Жінка і її значіння в суспільнім життю. — Сільський хірурґ (3 ілюстрації). — Смерть отамана. — Дурень. — Дні нашої слави і недолі 15
Жовнір; Оферма, оповідання з військ. життя 10
Журавлі й инші оповідання 15
† Завдання нової школи, нап. др. Густав Вінекен 10
За вольности України Яр. Весоловського 5
† Заліссє, повість Осипа Маковея, друге справлене видання, брош. 1.00, опр. 1.25
† Замітки про сільське господарство Вол. Нікольського 25
† Записки [illegible], оповідання, В. Винниченка 5
• Запорожська слава, історичне оповідання, А. Кащенка 50

† Запорожці, казка Івана Нечуя Левицького 20
• За рідний край, оповідання з часів Хмельниччини, Н. Бурлаки 30
За сестрою, оповідання з козацької старини, Андр. Чайковського 35
• Захар Беркут, образ громадського життя карпатської Руси в 13-тім віці, др. І. Франка 50
† Захар Беркут, образ громадського життя Карпатської Руси в XIII. віці, повість Івана Франка, брош. 1.25, опр. 1.50
† Земля, повість Ольги Кобилянської, брош. 1.75, опр. 2.00
† Збірка „Вільного Слова" за перший рік видання в полоні 1916 року 10
• Збірка оповідань для української молодіжи 40
Збірка повісток 10
† Збірник народних пісень і дум, брош. 50, опр. 65
† З великих днів, поема, нап. О. Кобець, з образками 15
† З вершин і низин, збірник поетичних творів Івана Франка. В додатку „Зівяле листє" й „Великі роковини". У біографічнім нарисі Івана Франка (нап. Василь Верниволя) є 14 ілюстрацій. Брош. 2.75, в полот. оправі 3.40
† Звідки взялися і що значать назви „Русь" і „Україна", др. Л. Цегельського 30
† Звуколірність, поезії Клима Поліщука, книжка друга 10
† З Дніпра на Дунай, оповідання для юнацтва з часів скасування Запорожської Січі, А. Кащенка, видання 3-те 40
З життя первісного чоловіка, про життя первісних і сучасних дикунів 35
† З журбою радість обнялась, збірка віршів, О. Олеся 60
† З культурного життя України, нап. др. Зенон Кузеля 10
• З ласки родини, повість в 3-ох частях, др. А. Чайковського 1.50
Знание життя, др. С. Демидчука 30
† Зоольоґія для вищих початкових шкіл та гімназій з багатьома малюнками та барвними таблицями, нап. др. Іван Раковський, брош. 50 опр. 75
З років війни, сатиричні ілюстрації з европейської війни, оповідання і инше про старий край і Америку 30
• З теренів европейської війни, що ділось і діесь в нашім рідним краю 50
• З фільозофії політики, нап. др. А. Крістензен, пер. Мих. Лозинський 65
• Іван Дурак та инші оповідання, ґр. Л. Толстоя 25
• Іван Коновченко й инші оповідання 20
• Іван Франко, біографічно-літературний нарис 20
• Із звірячого царства, перша сотня найкращих казок. Зібрав В. Держирука 20
• Ікона Пречистої Діви, оповідання для народа, нап. Хрістоф фон Шмід, пер. Вас. Меренькiв 10
Ілюстрована збірка. Вуси (3 ілюстрації).—Катерина (3 ілюстрації). — Нін і Семіраміда (2 ілюстрації). — Лист турецького султана запорожським козакам. — Відповідь запорожських козаків турецькому султанови (1 ілюстрація). — Алькоголізм і діти 20
• Ілюстрована історія України в 2-ох томах, М. Грушевського, в оправі 3.25
• Ілюстрована свята інквізиція, страшна смерть за віру в Бога 50
• Ілюстроване українське письменство в житєписах, др. М. Пачовського 35
• Індустріяльний юніонізм Даниїла де Леон і Промова В. Дебса 25
† Інститутка, оповідання Марка Вовчка 25
• Історія боротьби віри з наукою Дж. Дрепера (переклав з анґлійського М. Павлик) 1.50

† Історія Греції та Риму для школи й самонауки, з 46 малюнками й 3 картами, написав М. О. Ковалевський 65
Історія заложення Злучених Держав Північної Америки. — Самсон. — До тих, що сміються з пяної людини. — Як Сніжка щось по ночи водило і що то було? (1 ілюстрація). — Бог на землі (індійська казка). — Свати. — Дні нашої слави і недолі 15
• Історія Московщини до Петра Великого 40
• Історія о золотокрилім лицарю 10
• Історія паризької комуни 15
• Історія про гарну Маґельону, оповідання з давних часів, і Про злодія у селі Ґайовниці, оповідання, П. Куліша 25
• Історія про Луця Заливайка, Ів. Наумовича 30
• Історія про малого Пилипка 20
• Історія про сироту Івася 20
• Історія про трийцять одного 10
• Історія України-Руси, з образками, нап. Олександер Барвінський, з додатком ґеоґрафії українських земель 40
† Історія української громади в Раштаті, нап. Омелян Терлецький, з ілюстраціями 1.75
† Казки братів Ґріммів, з переднім словом, портретом автора і малюнками в тексті 20
† Казки братів Ґрімм в чотирох томах з 180 малюнками, том І. 60
† Казки Вільгельма Гауффа, з 86-ма малюнками, частина перша (шість казок) 60
† Казки Вільгельма Гауффа, з 82-ма малюнками, частина друга (пять казок) 60
Казки про Циганів 10
• Кайдашева сімя, повість, І. Нечуя-Левицького 60
† Кайдашева сімя, повість Івана Нечуя Левицького, з портретом автора і з передмовою Василя Верниволі, брош. 1.25, опр. 1.50
• Каменярі, журнал студентського кружка за рік 1919 1.00
• Камінна душа, повість, Гната Хотковича 1.50
• Канадійський кобзар, нап. Й. Ясенчук 25
• Карл Маркс, його життє і наука, Еміля Гекера 15
• Кармелюк і Невільничка, оповідання Марка Вовчка 20
† Кармелюк, Невільничка, народні оповідання Марка Вовчка 20
• Катехизм о. Конст. Курилла 20
• Катихизм християнсько-католицької релігії, третий наклад 30
• Кльод Ґе і другі оповідання 20
• Кляса проти кляси, Л. Мартова 5
† Книжка про Німеччину. Німецький край, німецька праця, німецька культура. З причинками звісних осіб німецького життя і з багатьома ілюстраціями. В картон. оправі 1.00
• Князь і жебрак, оповідання Марка Твейна 50
• Кобзар Т. Шевченка (в 1-ім томі) 1.00
• Кобзар Т. Шевченка (в 2-ох томах) 1.50
† Кобзар Тараса Шевченка, з портретом автора, сторін XVI+707, брош. 1.50, в полот. оправі 2.25
• Козацька пімста, оповідання з козацької старовини, А. Чайковського 30
† Козацька помста, оповідання з козацької старовини, Андрія Чайківського, друге видання 40
• Коли зійшло сонце, оповідання з 2.000 року, П. Крата 30
† Коляди або пісні на Рождество Христове, одиноке на народню мову поправлене видання 20
Коляди і щедрівки на Різдво Христове і Богоявлення, з додатком пісень страстних, воскресних і иньших пісень церковних 25
• Кому потрібна війна, нап. А. К., пер. з рос. І. Стефаницький 10
† Контрасти, нарис, В. Винниченка 10

ВКАЗІВКИ ДЛЯ ЗАМОВЛЯЮЧИХ КНИЖКИ. — Кождий замовляючий книжки повинен виписати виразно всі титули книжок, які йому подобались і обчислити загальну належитість за книжки. Гроші належить посилати через почтовий або експресовий моні-ордер. Адреса замовляючого мусить бути написана як найдокладнійше. Мешканці по малих місцевостях повинні при замовленню книжок посилати 10 центів на реджистер. За недорученні книжки коли замовлений не присилає на реджістер 10 центів, книгарня не відповідає. — Замовлені книжки висилаємо відворотною почтою. Гроші належить посилати наперед.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ХОЧУТЬ ЗАЙНЯТИСЬ РОЗПРОДАЖЕЮ КНИЖОК, ДАЄМО ЗНАЧНИЙ ОПУСТ.

Гроші належить посилати на почтовий або експресовий моні-ордер на імя, яке подаємо у повищій адресі.

„SVOBODA". 83 Grand Street. Jersey City. N. J.